

Biblijski susreti ponajbolji su način redovite katehizacije odraslih. To je najlakši, najjednostavniji, najdostupniji i najbrže ostvariv način katehetskog rada s odraslima.

Također, ovaj je način rada već isprobani, provjereni način katehizacije odraslih u današnjem pastoralu. Budući da bi svaka župna zajednica morala imati neki od oblika katehetskog rada, slobodni smo preporučiti biblijske susrete.

Biblijski susreti u život župne zajednice uvode dijalošku dimenziju koja često nedostaje u njima. Pri tome mislimo na to da svećenik na nedjeljnoj svetoj misi izrekne svoju propovijed, ali rijetko kada se o njoj dobiju povratni odjeci. Ovako, na biblijskom susretu, vjernici mogu postavljati pitanja svećeniku o sve-mu što ih zanima i što im je nepoznato.

Ipak, možda najveća predrasuda ili strah pred katehezom odraslih je osjećaj vlastite nesprenosti i nedoraslosti. Ovdje je često riječ o krivoj predodžbi. Mišljenja smo kako trebamo odstraniti svoje predrasude o katehezi odraslih i pojednostaviti svoje razmišljanje o njoj.

Mi mislimo da ljude treba učiti teologiju, a katehizacija odraslih nije nikakva *mala teologija* za odrasle. Kateheza (odraslih) nije u funkciji teologije već vjere zajednice. Ono što kateheta treba, jeste pomoći odraslima da odrastaju u vjeri (slikovito rečeno: da im pomogne skinuti dječji kaputić vjere i obući odrasli). To je u jednu ruku i svjedočenje vlastite vjere, tumačenje vlastite vjere.

Jesmo li zbilja uvjereni da svećenik nema toliko vremena i vlastite spremnosti da se tjedno jednu večere susretne sa svojim župljanima, da s njima razgovara o vjeri, tumači im ju, pojašnjava te pokuša unijeti više svjetla u nejasnoće i probleme vjere koji muče ljude?

Susret je to koji bi se trebao događati na razini jednog lijepog ljudskog susreta, bez neke stroge forme, ali s puno dinamičnosti i on bi mnogo značio za vjernike. Iskustva pokazuju da je moguće jednostavno uzeti odlomak Božje riječi te ga pročitati i zajednički o njemu porazgovarati. Pri tome će svećenik uvijek, bez obzira na prethodnu spremu i pripremu, moći pomoći da se unese više svjetla u poznavanje Božje riječi. (T. Vojnović)

Neka nam bude ovdje još dopušteno primijetiti kako je vjerojatno jedan od razloga zbog kojih možda biblijski susreti ili skupine nisu do sada zaživjele u većini župnih zajednica njihova *nevidljivost*. Naime, *rezultati* biblijskih susreta ili skupina ne bivaju vidljivi i dostupni cijeloj župnoj zajednici jer se događaju izvan liturgijskih slavlja i u nekoj od župnih dvorana. Stoga predlažemo da se ponekad na ovim susretima, a na temelju nedjeljnih čitanja koja su razmatrana, priredi za nedjeljnu euharistiju: uvodi u čitanja, molitva vjernika, pokajnički čin, meditacija nakon pričesti, osmisli prikazna procesija s darovima i tome slično. Tako će cijela župna zajednica biti upoznata s *rezultatima* biblijskih susreta.

»UZVIŠENO BLAGO OBJAVLJENE RIJEČI« (EG, br. 175.) O naviještanju Božje riječi u župnoj zajednici

Navještaj Božje riječi u župnoj zajednici može se odvijati i putem **biblijskih susreta** ili **skupina**. Odnosno, katehetski rad na biblijskim susretima može se promatrati kao »mistagoška inicijacija«. (EG, br. 166.)

1 Što su biblijski susreti (ili skupine) za odrasle?

- Večernji susreti vjernika s Božjom riječju i međusobni susret vjernika te susret sa svećenikom ili vjeroučiteljem koji je voditelj susreta
- Zajedničko čitanje i razmatranje odabranih biblijskih tekstova
- Upoznavanje vjernika s teološko-egzegetskim tumačenjem pojedinih biblijskih tekstova
- Razmjena iskustava, doživljaja i mišljenja o biblijskim tekstovima među vjernicima te sa svećenikom ili vjeroučiteljem koji je voditelj susreta

2 Kako započeti biblijske susrete (ili kako osnovati biblijsku skupinu)?

- Odrediti da li će se susreti održavati jednom tjedno ili možda samo u jakim liturgijskim vremenima (došašću i korizmi) te koji su dani (večeri) najprikladniji
- Pozvati zainteresirane na okupljanje u odgovarajuće vrijeme u određenom prostoru gdje je moguće sjediti u krugu (obično nakon večernje svete mise u župnoj katehetskoj dvorani)
- Odabrati, prirediti i umnožiti biblijske tekstove koji će se obrađivati (za svakog sudionika, ovisno o tome koliko se osoba očekuje na susretu)
- Za voditelja susreta ili skupine je važno da ima određeno egzegetsko, tj. teološko znanje, ali i da bude pedagoško-didaktički sposoban voditi susret, te da bude duhovno pripremljen
- Ne želeći nikoga strašiti, iz iskustva moramo kazati kako je u biblijskim skupinama voditelju potrebna „sva moguća teologija“ jer Biblija otvara sve moguće teološke teme
- U skupini treba uočiti tri razine:
 - 1) sadržaj: predmet, tema ili sadržaj razgovora;
 - 2) proceduru: način na koji se o temi ili sadržaju govori;
 - 3) socio-afektivnu razinu: ozračje u skupini.
- Za temu, odnosno sadržaj susreta, valja uzeti sustavno zaokružene cjeline biblijskog teksta (npr. Govor na gori)

3 Na što je potrebno paziti tijekom biblijskih susreta

- nakon čitanja biblijskih tekstova i njihovog tumačenja, voditelj susreta mora svima omogućiti izricanje osobnih dojmova, mišljenja, doživljaja i stavova
- razmatranje biblijskog teksta ne smije postati rasprava o osobnim doživljajima i mišljenjima te voditelj mora paziti da do toga ne dođe, odnosno da se poštuje svačije mišljenje i osobnost
- onima koji ne žele izreći svoj doživljaj i mišljenje o biblijskom tekstu, voditelj mora omogućiti da ostanu suzdržani
- neke od sudionika voditelj će morati, blago i s poštovanjem, ograničavati u iznošenju doživljaja i mišljenja kako bi i drugi mogli doći do riječi
- voditelj uvijek na kraju razgovora o pojedinoj temi treba izreći ono tumačenje koje je temeljeno na biblijskoj-egzegezi, teologiji i nauku Crkve

5 Moguće teme za rad/obrađivanje

- Najčešće se za obrađivanje uzimaju biblijski tekstovi koje određuje red misnih čitanja, odnosno, uzimaju se sva ili samo neka čitanja od nedjelje koja je prošla ili koja dolazi
- Umjesto nedjeljnih čitanja, kada sudionici i voditelj to pože, mogu se obrađivati razne teme, na primjer: proroci, žene u Bibliji, bračni parovi u Bibliji, biblijski kraljevi, pojedina biblijska knjiga (po odlomcima i u nastavcima) te tome slično...

4 Neke metode rada s biblijskim tekstovima:

1. Lectio divina
2. Vaesteras metoda
3. Bludesch metoda
4. Analiza likova/osoba
5. Interview
6. Novinski članak/izvještaj
7. Sandwich metoda
8. Pisanje govora (propovijedi)
9. Predavanje
10. Biblijski kviz
11. Biblio-drama
12. Tematski razgovor
13. Razmatranje nad predmetom/slikom
14. Život – Biblija – život
15. Zagrebačka metoda čitanja Biblije
16. (...)

6 Koji je smisao i doprinos pastoralu biblijskih susreta?

- Božja riječ dovodi do okupljanja i međusobnih susreta vjernika te vjernika sa svećenikom ili vjeroučiteljem koji je voditelj susreta
- Na biblijskim susretima ide se dublje od samo površnog informiranja o biblijskim tekstovima i od samo razumskoga razmatranja biblijskih odlomaka (iako se ponekad samo na tome i ostaje)
- Zajedničko čitanje prerasta u meditaciju, molitvu i slavlje te se odražava u životima sudionika dok i liturgijsko čitanje Božje riječi jače odjekuje u njima
- Doživljaji, iskustva i mišljenja sudionika koji se iznose na temelju biblijskog teksta tijekom susreta obogaćuju sve prisutne
- Vjernici imaju prigodu susresti se s biblijskim tekstovima koje inače ne čitaju te čuti njihovo tumačenje od strane svećenika ili vjeroučitelja koji su voditelji susreta

7 Eventualne poteškoće

- Treba izbjegavati očekivanja velikog broja sudionika (niti ne treba biti više od 20 sudionika kako bi tijekom susreta svi mogli doći do riječi)
- Potrebno je paziti na ulazak u određenu izoliranost od župne zajednice (moguće je određeni elitiizam sudionika susreta u odnosu na druge)
- Neki sudionici susreta mogu svojom rječitosti zasjeniti druge i ne dopustiti im da dođu do izražaja. Stoga voditelj treba paziti da svatko dobije mogućnost za izricanje svojeg mišljenja i doživljaja biblijskog teksta.
- Moguće je da tijekom nekog susreta dođe do sučeljavanja stavova i mišljenja na temelju biblijskog teksta. Na voditelju je da ne dopusti rasprave i oštirja sučeljavanja

Neka korisna literatura:

- Skupina njemačkih autora, *Praktični rad s Biblijom danas*, KS, Zagreb, 1991.
- N. Hohnjec, *Biblija u pastoralnom radu. Priručnik za rad u biblijskim skupinama*, Salesiana – Katehetski salezijanski centar, Zagreb, 2003.
- M. Cifrak, ur., *Živa je Riječ Božja. Seminar za voditelje biblijskih skupina*, Hrvatsko katoličko biblijsko djelo - Hrvatsko biblijsko društvo, Zagreb, 2003.
- V. Tumir, prir., *Rad u biblijskim skupinama*, u: *Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije*, (CXXVIII), Biskupski ordinarijat Đakovo, Đakovo 2000., broj 9, str. 595. (i dalje nastavni mjesečni brojevi)